

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

YENİ BİR DÖNEME DOĞRU

27 Mart tarihinde odalarımızın genel kurulları tamamlanmıştır. Mevcut veya yeni seçilen başkanlarımız ile yönetim ve denetim kurulu üyelerimizi kutluyor, yeni dönemde başarılı hizmetlere imza atmalarını diliyoruz.

Diğer taraftan **30 Mart** tarihinde yapılan seçimler sonucunda yerel yönetimlerde görev alacak belediye başkanları ve meclis üyeleri de belirlenmiştir. **Ağustos ayında** yapılacak Cumhurbaşkanlığı, **2015 yılında** yapılması beklenen genel seçimler sonrasında Türkiye oldukça yoğun bir seçim ortamını geride bırakmış olacaktır.

Her seçim bir heyecan, her seçim sonrası yeni bir başlangıç anlamına geliyor. Mevcut koşullar ve çözüm bekleyen sorunlar dikkate alındığında Türkiye'nin de, İzmir'in de, esnaf ve sanatkarlarımızın da yeni bir başlangıca ihtiyacı olduğu görülecektir.

Nitekim Türkiye'ye genel olarak baktığımızda yeni bir toplumsal sözleşmenin, yani yeni bir anayasanın hazırlanması gerektiğini söylemek mümkündür. Bu anayasanın neler içermesi gerektiği konusunda farklı görüşlerin olması demokratik düşünce özgürlüğünün doğal bir sonucudur. Ancak bu anayasanın nasıl hazırlanması gerektiği konusunda söylenecekler farklı olmayacaktır. Çünkü toplumsal sözleşmeler ancak toplumsal uzlaşma yani konsensüs ile yapıldığında anlam ve işlerlik kazanmaktadır. İşte bu nedenle yani toplumsal uzlaşma zemininde yeni anayasa yapılabilmesi için tüm siyasi partilerin yeni bir dil, yeni bir üslup ve yeni stratejiler geliştirmesi gerekmektedir. Zira siyasi partilerin de katkısıyla uzlaşma rejimi olan demokrasi ülkemizde adeta çatışmacı bir rejime dönüşmüş görüntüsü vermektedir. Bu nedenle tüm siyasi partilerden yeni bir başlangıç için söylemlerde, anlayışta ve eylemlerde yenilenme bekliyoruz.

Diğer taraftan yerel boyutta yani belediyeçilik anlayışı açısından da yenilenme ihtiyacı bulunmaktadır. Demokrasinin yerelleşmesi ve yerel yönetimlerin güçlendirilmesi anlayışı çerçevesinde belediyelerden beklentiler artmıştır. Sadece kaldırım ve yol yapmak, çöpleri toplamak belediyeler için başarı ölçütü olmaktan çıkmıştır. Bir bütün olarak kentlerin ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan daha yaşanabilir hale gelmesi, sosyal belediyeçilik uygulamaları ve katılımcı yönetim anlayışının uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir. Kenti, kentliyle birlikte kurgulamak ve yönetmek, bunun için de tüm örgütlü kesimlerle işbirliği yapmak gerekmektedir. **Esnaf ve sanatkarlar teşkilatı olarak bu işbirliğine ve yeni yerel stratejiler hazırlanmasına katkı vermeye hazır olduğumuzun bilinmesini isteriz.**

Ülkemiz ve İzmir'imizin en büyük sosyal kesimi olan esnaf ve sanatkar teşkilatlarına geldiğimizde, onların da yenilenme ihtiyacı içinde olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Bugüne kadar Odalarımızda ve Birliğimizde görev yapan tüm arkadaşlarımız iyiniyetle, dürüstçe ve çok çalışarak üyelerinin sorunlarına sahip çıkmış, çözüm için ellerinden geleni gerek yerel, gerekse merkezi yönetim düzeyinde yapmışlardır. **2014-2018 dönemi** için seçilen tüm Oda yöneticilerimizin de aynı heyecan ve bilinç ile çalışmalarını gerçekleştireceğine olan inancımız tamdır. Bu inancımız **18 Mayıs'ta** gerçekleştirilecek Genel Kurul'da seçilecek Birlik yöneticilerimiz için de geçerlidir.

Bununla birlikte dünya, Türkiye ve İzmir'deki ekonomik, sosyal ve kültürel koşullar oldukça değişmiştir. Aslında her şey baş döndürücü bir hızla değişmekte ve değişmeye de devam edecek gibi görünmektedir. İşte bu nedenle yani değişen koşullar ve süreçler nedeniyle Oda ve Birlik yöneticileri olarak dün yaptıklarımızdan çok daha farklı bir anlayış ve stratejiler ile çalışmamız gerekmektedir. Zira bugünün yaraları dünün tedavi yöntemleriyle çözülememektedir. Geriden gelen yani reaktif çözüm önerileri ile değil, önalan yani proaktif çözüm önerilerini hayata geçiren bir yapı ve sistem kurmak zorundayız. Bunun için de Oda ve Birlik yöneticileri başta olmak üzere, genel sekreterlerimiz ve personelimizin dünün başarılı çözümleri yanında bugünün ve hatta yarının koşulları ve çözümlerine odaklanacak; anlayış, bilinç, azim ve kararlılıkla her zamankinden çok daha fazla çalışması zorunluluğu bulunmaktadır. Bizleri seçen, yönetici konumlarına getiren, haksız rekabetle karşı karşıya olmalarına rağmen dışından, tırnağından arttırdığı paralarla üyelik vecibelerini yerine getiren esnaf ve sanatkar kardeşlerimize karşı sorumluluğumuz çok büyük ve tarihi niteliktedir. Bu nedenle tüm yönetici kardeşlerimizi seçimlerde gösterdikleri başarıdan dolayı birkez daha kutluyor, taşıdıkları sorumluluğun bilinciyle yapacakları tüm çalışmalarda yanlarında olacağımızı bilmelerini istiyorum.

Son söz: Yenilmemek için yenilenmeliyiz.

ZEKERİYA MUTLU

BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF ve SANATKAR KÖŞESİ

İESOB NİTELİKLİ İŞGÜCÜ PROGRAMLARI PROJESİ

Türkiye'nin uzun yıllardır en önemli sosyo-ekonomik sorunu olan **işsizlik**, yüksek düzeyini korumaya devam etmektedir. İşsizlik sorununu büyüten en önemli etkenlerin başında ise "kalifiye eleman yetersizliği" yani başka bir ifadeyle "mesleksizlik" sorunu gelmektedir.

Mesleki eğitimin ekonomik yaşam içerisindeki önemine vurgu yapan **İzmir Kalkınma Ajansı**, "Okul Öncesi ve Mesleki Eğitim Mali Destek Programı" çerçevesinde proje çağrısında bulunmuş ve bu kapsamda İzmir ili işgücü piyasasının gereksinim duyduğu mesleklere yönelik mesleki eğitimin yenilikçi yaklaşımlar yoluyla güçlendirilmesini hedeflemiştir.

Bu amaç doğrultusunda yola çıkan Birliğimiz "**İESOB Nitelikli İşgücü Programları**" projesi ile 13 Aralık 2013 tarihinde proje başvurusunu yapmış ve başarılı bulunmuştur.

İzmir Kalkınma Ajansı'nın Mali Destek Programı'na meslek liselerinden 38, anaokullarından 12, üniversiteler ve meslek yüksekokullarından 19, belediyelerden 6, dernek ve vakıflardan 23, kamu kurumlarından 33, organize sanayi bölgelerinden 5, meslek odalarından 5, işletmelerden 12 başvuru olmak üzere toplamda **153 proje teklifi başvurusu** yapılmıştır.

Bağımsız değerlendiriciler tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda, 43'ü asil, 29'u yedek listede olmak üzere **72 başarılı proje teklifi** arasında, Birliğimiz "**İESOB Nitelikli İşgücü Programları Projesi**"nin asil listede yer aldığı, İzmir Kalkınma Ajansı tarafından **24 Mart 2014** tarihinde ilan edilmiştir.

"İESOB Nitelikli İşgücü Programları" projemizde,

- Yenilenebilir Enerji Teknolojileri,
- Metal Teknolojileri ve
- Mobilya Döşeme alanları mesleki eğitimin güçlendirilmesi gereken mesleki eğitim alanları olarak belirlenmiş ve söz konusu proje kapsamında teorik ve pratik olarak eğitim verilmesi planlanmıştır.

Proje Ortak ve İştirakçilerimiz:

- İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü,
- Konak İŞKUR Hizmet Müdürlüğü,
- Gediz Üniversitesi,
- İzmir Marangozlar, Mobilyacılar ve Bilumum Ağaç İşleriyle Uğraşanlar Odası,
- İzmir Elektronikçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası,
- İzmir Demirişleri Odası,
- İESOB Endüstri Meslek Lisesi,
- Buca Endüstri Meslek Lisesi,
- Bornova Mimar Sinan Endüstri Meslek Lisesi,
- LÖHER Asansör,
- Kutlu Enerji,
- Konfor Mobilya'dır.

12 ay süreli, **764.320,80 TL** bütçeli "**İESOB Nitelikli İşgücü Programları Projesi**", **10 Nisan 2014** tarihinde başlamış ve **10 Nisan 2015** tarihine kadar devam edecektir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ: 2013 YILINDA BÜYÜME VE 2014 BEKLENTİLERİ

TÜİK tarafından 31 Mart'ta açıklanan verilere göre Türkiye ekonomisi dördüncü çeyrekte **yüzde 4,4**, 2013 yılı bütününde ise **yüzde 4** büyümüştür. Bu veriler incelendiğinde **Türkiye ekonomisinin 2013 yılında iç tüketimle ve ithalata dayalı olarak büyüdüğü anlaşılmaktadır**. Kuşkusuz gerçekleşen yüzde 4'lük büyüme ülkenin ihtiyaçları ve 2023 hedefleri açısından oldukça yetersizdir. Zira Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal hedefleri açısından daha yüksek ve sürdürülebilir büyüme hızlarına ihtiyacı bulunmaktadır.

Arz cephesi, yani üretim boyutundan bakıldığında 2013 yılında en yüksek büyüme hızlarına **yüzde 9,8 ile finans ve sigorta faaliyetlerinin, yüzde 9,2 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin, yüzde 7,1 ile inşaat sektörünün, yüzde 4,9 toptan ve perakende ticaret sektörünün** ulaştığı görülmektedir. Esnaf ve sanatkarlarımızı yakından ilgilendiren bir diğer sektör olan **ulaştırma ve depolama faaliyetlerindeki büyüme ise yüzde 3,4 oranında gerçekleşmiştir. Madencilik ve taşocakçılığı ise yüzde 3,5 ile 2013 yılında küçülen tek sektör olmuştur.**

2013 YILI BÜYÜME GÖSTERGELERİ

BÜYÜME (%)	I. Çeyrek	II. Çeyrek	III. Çeyrek	IV. Çeyrek	Yıllık
GSYİH	2,9	4,5	4,3	4,4	4
Toptan ve Perakende Ticaret	2,8	5	5,4	6,2	4,9
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	13,4	11,8	8,2	5,7	9,2
Ulaştırma ve Depolama	2,2	3,6	3,3	4,4	3,4
İnşaat	5,8	7,6	8,6	6,2	7,1
Özel Yatırımlar	-4,4	-0,9	3,6	4,9	0,7
Özel Tüketim	3,4	5,1	4,7	5,3	4,6
Tüketici Kredisi artış oranı %	20,7	24,2	26,4	25,5	24,9
Esnaf ve Sanatkar Kredilerinde artış oranı %	4,8	9,1	18,8	23	24,3
(0,5 € + =0,5 \$) artış oranı %	-0,16	3,08	12,97	16,22	7,9
Mal-hizmet ihracatında büyüme %	5,1	0,1	-2,3	-1,5	0,1
Mal-hizmet ithalatında büyüme %	7,1	11,8	5,8	9,3	8,5
İstihdam Artışı %	5,2	3,4	2,3	0,6	2,8

Diğer taraftan ekonominin **talep cephesine** bakıldığında 2013 yılı itibariyle **özel tüketimin yüzde 4,6, kamu tüketiminin yüzde 5,9** oranında büyüdüğü görülmektedir. Bu yıl **yatırım harcamaları kamuda yüzde 22,9, özel kesimde binde 7, toplamda da yüzde 4,3** oranında reel artış kaydetmiştir.

Tüketimdeki artışın gerisinde ise kredilerdeki artışın önemli rolü olduğu görülmektedir. Nitekim 2013 yılında tüketici kredileri düzenli olarak artmış ve yıllık artış **yüzde 24,9** düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu durum tüketim ve büyümenin faizlere ve kredi hacmine duyarlılığının oldukça yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

2013 yılında **esnaf ve sanatkar kredilerindeki artış** ise genel eğilime ancak yılın son çeyreğinde uyum sağlayabilmiş ve yılı **yüzde 24,3 artış** ile kapatmıştır. Bunun sonucunda esnaf ve sanatkar kredilerinin toplam krediler içinde 2012 yılı sonunda yüzde 1,5 olan payı 2013 yılı sonunda **yüzde 1,4'e gerilemiş**, yani kredi pastasından aldıkları pay daha da düşmüştür.

Dış ekonomik ilişkiler boyutuna bakıldığında ise **mal ve hizmet ihracatı sadece binde bir oranında büyürken ithalatın yüzde 8,5 oranında büyümüş olması dikkati çekmektedir.** Böyle bir gelişmenin yarım dolar ve yarım Euro'dan oluşan döviz sepetindeki önemli artışlara rağmen yaşanmış olması Türkiye'nin dışa bağımlılığının doğal bir sonucu olarak görülmelidir.

Türkiye ekonomisi 2013 yılında yüzde 4 büyürken **istihdam artışı yüzde 2,8** düzeyinde kalmıştır. Bu veri işsizliğin artarak devam edeceğini, bu sorunun çözümü için yeni stratejiler geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak veriler **2013 yılında büyümeyi tüketim ve kamu yatırımlarının tetiklediğini, net dış talebin büyümeye olumlu değil olumsuz katkı yaptığını ortaya koymaktadır.** Ayrıca özel sektör yatırımlarının binde 7 arttığı bir ortamda ekonominin yüzde 4 büyümesi, gelecek yıl açısından sürdürülebilir yüksek büyümenin mümkün olamayacağını da ortaya koymaktadır. Bu koşullarda 2014 yılında büyüme hızının daha da gerileyerek yüzde 2-3 aralığında gerçekleşeceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

2014 yılında büyümenin yüzde 4-5 bandına gelebilmesi ise öncelikle iç talep boyutundan faiz oranlarının gerilemesine ardından da sıcak para girişine bağlı olacaktır. Bu birbiriyle çelişkili iki süreçten hangisinin baskın hale geleceği ise daha çok siyasi gelişmeler tarafından belirlenecektir. Ancak her iki durumda da Türkiye ekonomisi için 2014 yılı oldukça zorlu geçecek gibi görünmektedir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2013												2014		
GÖSTERGE	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART
İMALAT SAN. KKO (%)	72,4	72,2	72,7	73,6	74,8	75,3	75,5	75,5	75,4	76,4	75,6	76,0	73,9	73,3	73,1
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	25.835	36.814	51.785	56.999	62.383	58.290	55.712	51.611	52.925	46.985	64.117	101.199	24.368	27.167	
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	27.961	40.919	41.864	40.090	44.747	37.451	47.491	27.844	45.981	40.041	47.271	42.834	35.925	46.534	
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	24.433	24.546	24.974	25.691	26.130	26.319	26.099	25.960	25.808	25.648	25.443	25.262	25.194		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	2.890	2.884	2.801	2.641	2.526	2.525	2.686	2.806	2.831	2.743	2.784	2.809	2.841		
İŞSİZLİK ORANI (%)	10,6	10,1	10,1	9,3	8,8	8,8	9,3	9,8	9,9	9,7	9,9	10,0	10,1		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	660.230	657.801	666.834	679.982	693.850	703.587	716.724	737.677	755.253	752.652	762.752	798.505	811.014	829.499	833.770
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	7,9	7,5	7,1	7,0	6,6	6,7	7,8	8,4	8,9	8,7	8,5	8,7	9,0	10,4	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	8,3	8,0	7,7	7,4	7,0	7,0	7,2	7,8	8,7	9,0	9,0	8,8	9,0	9,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	8,3	8,1	7,9	7,8	7,5	7,4	7,6	7,9	8,2	8,5	8,8	9,2	9,4	9,6	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	807.200	820.703	847.051	859.032	904.432	935.489	943.579	981.902	1.002.458	1.000.347	1.026.008	1.064.711	1.094.884	1.095.934	1.101.186
MALİ KREDİLER KREDİLER(Milyon TL)	16.999	16.363	17.914	16.142	16.843	19.507	18.955	20.676	24.602	22.923	24.023	26.625	26.621	25.928	26.676
TİCARİ KREDİLER KREDİLER(Milyon TL)	480.402	489.400	506.071	513.997	546.460	567.214	570.311	598.630	609.307	607.099	626.182	657.223	683.145	688.337	693.425
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	196.545	200.384	206.464	210.592	217.736	223.999	228.718	233.320	237.211	239.117	243.734	248.008	250.591	250.899	252.451
KONUT(Milyon TL)	84.419	89.346	92.118	94.017	97.377	100.381	102.726	104.538	106.208	106.789	108.782	110.198	111.728	111.989	112.382
TAŞIT (Milyon TL)	7.961	7.903	7.957	8.022	8.172	8.218	8.284	8.363	8.387	8.330	8.409	8.557	8.472	8.213	7.995
DİĞER (Milyon TL)	101.165	103.135	106.389	108.553	112.187	115.400	117.708	120.419	122.616	123.998	126.543	129.253	130.391	130.697	132.074
KREDİ KARTI (Milyon TL)	70.359	71.650	72.973	73.924	77.166	78.246	77.819	80.556	82.287	82.010	82.534	82.406	83.976	80.934	78.590
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	11,1	10,7	10,4	10,1	9,5	9,5	10,2	10,7	11,7	11,8	10,7	10,8	13,8	15,0	15,3
KREDİ FAİZİ (Konut %)	9,7	9,6	9,1	9,0	8,5	8,3	9,3	10,0	10,9	10,8	10,5	10,7	11,9	13,5	13,9
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	11,5	11,7	10,1	8,8	8,1	9,3	10,6	11,6	11,3	10,8	10,9	10,3	13,9	14,3	15,4
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	12.273	12.413	12.441	12.594	13.152	13.577	13.813	14.152	14.341	14.416	14.676	15.137	15.487	15.687	15.859
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	9.619	9.706	9.828	9.954	10.402	10.710	10.906	11.060	11.243	11.327	11.542	11.772	12.006	12.275	12.551
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	2.655	2.706	2.613	2.640	2.750	2.867	2.907	3.092	3.098	3.089	3.134	3.365	3.481	3.412	3.307
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki pay-%)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	24.234	24.838	25.566	26.270	26.668	26.140	26.884	27.484	28.013	28.488	28.860	29.588	30.300	30.812	
Kredi Kartları	4.184	4.329	4.487	4.657	4.759	4.247	4.412	4.607	4.792	4.940	5.107	5.019	5.219	5.391	
Ferdi Kredi Konut	717	712	692	693	676	678	677	687	683	690	677	665	664	653	
Ferdi Kredi Otomobil	263	266	261	263	262	253	256	263	266	258	259	257	257	254	
Ferdi Kredi Diğer	3.421	3.503	3.543	3.625	3.656	3.548	3.646	3.756	3.901	3.996	4.116	4.154	4.247	4.351	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	1.749	1.855	1.931	2.027	2.081	2.155	2.392	2.010	2.051	2.109	2.254	2.131	2.205	3.142	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.516	1.530	1.508	1.523	1.510	1.479	1.472	1.515	1.391	1.388	1.398	1.407	1.421	1.408	
İnşaat	1.969	1.960	2.671	2.765	2.823	2.818	2.861	2.875	2.879	2.864	2.846	3.040	3.084	2.933	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	851	882	909	957	956	958	958	922	873	879	884	903	926	929	
Diğer	9.565	9.799	9.564	9.759	9.945	10.004	10.210	10.847	11.176	11.364	11.319	12.014	12.279	11.751	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	98,4	82,8	84,0	85,1	91,7	90,8	99,1	92,9	89,3	98,1	92,4	87,4	88,6	75,8	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	729,0	534,1	543	568,1	636,2	592,9	710,1	590,9	649,0	646,0	643,3	651,6	756,5	535,8	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	82,0	81,9	64,4	62,5	73,7	56,7	69,4	55,5	56,7	60,3	55,3	68,3	59,3	42,7	
KURULAN ŞİRKET SAYISI	4.238	4.310	4.538	4.576	4.475	4.000	4.064	3.082	4.061	3.533	4.715	4.351	5.916	4.771	
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	3.113	1.186	1.123	1.093	1.184	1.203	1.548	1.038	1.117	1.022	1.163	2.610	2.892	1.181	
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	7,31	7,03	7,29	6,13	6,51	8,3	8,88	8,17	7,88	7,71	7,32	7,40	7,75	7,89	8,39
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	1,88	1,84	2,30	1,7	2,17	5,23	6,61	6,38	6,23	6,77	5,67	6,97	10,72	12,40	12,31
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	153.639	154.326	154.435	154.297	154.481	153.687	153.968	152.310	152.475	151.385	151.877	152.483	153.457	154.172	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	237.877	239.484	239.365	242.918	244.376	244.946	247.029	246.392	247.090	247.784	248.238	251.548	252.039	250.895	
ORTALAMA DOLAR KURU	1.7681	1.7730	1.8090	1.7980	1.8240	1.8960	1.9320	1.9560	2.0190	1.9920	2.0224	2.0600	2.2190	2.2150	2.2200
ORTALAMA EURO KURU	2.3470	2.3730	2.3470	2.3380	2.3690	2.5010	2.5260	2.6040	2.6930	2.7160	2.7320	2.8210	3.0240	3.0220	3.0690
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,3274	1,3384	1,2970	1,3000	1,2980	1,3190	1,3070	1,3310	1,3340	1,3630	1,3500	1,3690	1,3630	1,3650	1,3820